

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Velika srijeda, 13. travnja 2022.

[[Multimedia](#)]

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U središtu smo Velikog tjedna koji traje od Cvjetnice do Uskrsa. Obje ove nedjelje karakterizira slavlje Isusa, ali to su dva različita blagdana.

Prošle nedjelje vidjeli smo Krista kako svečano ulazi u Jeruzalem, poput slavlja, dočekan kao Mesija: za njega se prostiru ogrtači na cesti (usp. *Lk* 19,36) i s drveća odrezane grane (usp. *Mt* 21,8). Ushićeno mnoštvo gromkim glasom blagoslivlja „onoga koji dolazi, kralja“ i kliče: „Na nebu mir! Slava na visinama“ (*Lk* 19,38). Ti ljudi ga slave jer u Isusovom ulasku vide dolazak novoga kralja koji će donijeti mir i slavu. Evo kakav je mir koji su ti ljudi očekivali: veličanstveni mir, rezultat kraljevske intervencije, mir moćnog mesije koji će osloboditi Jeruzalem od rimske okupacije. Drugi su vjerojatno sanjali o obnovi društvenog mira te su u Isusu vidjeli idealnog kralja koji će nahraniti mnoštvo kruhovima, kao što je već činio, i činiti velika čuda, donoseći tako više pravde svijetu.

Ali Isus nikada ne govori o tome. Pred njim je drugačiji Uskrs, a ne trijumfalni Uskrs. Jedina stvar do čega mu je stalo dok se priprema za ulazak u Jeruzalem jest da zajaše „privezano magare koje još nitko nije zajahao“ (r. 30). Evo kako Krist donosi mir svijetu: krotkošću i blagošću, koje simbolizira ono vezano magare, koje još nitko nije zajahao. Nitko, jer je Božji način djelovanja drugačiji od onog u svijetu. Neposredno prije Uskrsa, Isus zapravo objašnjava učenicima: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje“ (*Iv* 14,27). Postoje dva različita načina: način na koji nam svijet daje mir i način na koji nam Bog daje mir. Oni su

različiti.

Mir koji nam na Uskrs daje Isus nije mir koji slijedi strategije svijeta, svijeta koji vjeruje da će ga postići silom, osvajanjima i raznim oblicima nametanja. Takav mir u stvarnosti je samo interval između ratova: to dobro znamo. Gospodinov mir slijedi put krotkosti i križa: on preuzima teret drugih. Krist je, uistinu, na sebe preuzeo naše zlo, naš grijeh i našu smrt. Sve je to preuzeo na sebe. Tako nas je oslobodio. On je platio za nas. Njegov mir nije rezultat nekog kompromisa, već dolazi iz sebedarja. Ovaj blagi i hrabri mir, međutim, teško je prihvatiti. Zapravo, svjetina koja je hvalila Isusa ista je ona koja nakon nekoliko dana viče „Raspni ga“ te, uplašena i razočarana, ne mrda ni prstom za Njega.

U tom smislu uvijek je aktualna velika priča Dostojevskog, takozvana *Legenda o Velikom Inkvizitoru*. Govori se o Isusu koji se nakon nekoliko stoljeća vraća na Zemlju. Odmah ga dočeka slavljenička gomila, koja ga prepoznaje i bodri. „Ah, vratio si se! Dođi, pođi s nama!“ No tada ga uhićuje Inkvizitor, koji zastupa svjetovnu logiku. Taj ga ispituje i žestoko kritizira. Konačni razlog prijekora je taj što Krist, iako je mogao, nikada nije želio postati Cezar, najveći kralj ovoga svijeta, puštajući čovjeka radije na slobodu, nego da ga podjarmljuje i da njegove probleme rješava silom. Mogao je uspostaviti mir u svijetu pokoravajući čovjekovo slobodno, ali nesigurno srce, snagom superiorne moći, ali to nije htio: poštovao je našu slobodu. „Ti si – kaže Inkvizitor Isusu – prihvaćajući svijet i purpur Cezara, mogao ustanoviti sveopće kraljevstvo i dati sveopći mir“ (*I fratelli Karamazov*, Milano 2012., 345) te zaključuje oštrom presudom: „Ako postoji netko tko je više od svih zaslužio našu lomaču, to si upravo Ti“ (348). To je prijevara koja se ponavlja kroz povijest, iskušenje lažnog mira, utemeljenog na moći, što potom vodi u mržnju i izdaju Boga i toliku gorčinu u duši.

Na kraju, prema ovom djelu, Inkvizitor bi želio da mu Isus „nešto kaže, možda i nešto gorko, strašno“. Ali Krist reagira slatkim i konkretnim gestom: „Prilazi mu u šutnji, i nježno ga poljubi u stare beskrvne usne“ (352). Isusov mir ne dominira nad drugima, njegov mir nikada nije oružani mir: nikad! Oruđe Evanđelja su molitva, nježnost, oprostjenje i besplatna ljubav prema bližnjemu, ljubav prema svakom bližnjemu. Tako se u svijet donosi Božji mir. Zato oružana agresija ovih dana, kao i svaki rat, predstavlja zgražanje nad Bogom, bogohulnu izdaju Uskrsnog Gospodina, davanje prednosti – umjesto njegovom krotkom licu – licu lažnoga boga ovoga svijeta. Rat je uvijek ljudsko djelovanje koje vodi do idolopoklonstva moći.

Prije svoje posljednje Pashe, Isus je rekao svojim sljedbenicima: „Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši“ (*Iv* 14,27). Da, jer dok svjetovna moć ostavlja samo uništenje i smrt – vidjeli smo to ovih dana – njegov mir gradi povijest, počevši od srca svakog čovjeka koji ga prihvaća. Uskrs je, dakle, pravo slavlje Boga i čovjeka, jer nam se udjeljuje mir koji je Krist stekao na križu po davanju samoga sebe. Stoga se Uskrsli, na dan Uskrsa, ukazuju učenicima i kako ih pozdravlja? „Mir vama!“ (*Iv* 20,19,21). To je pozdrav Krista pobjednika, Krista uskrsloga.

Braćo, sestre, Uskrs znači „prolaz“. Uskrs je, osobito ove godine, blagoslovljena prilika da od svjetovnog boga prijeđemo na kršćanskog Boga, od pohlepe koju nosimo u sebi do ljubavi koja nas oslobađa, od iščekivanja mira donesenog silom do predanosti konkretnom svjedočenju Isusova mira. Braćo i sestre, stanimo pred Raspelo, izvor našeg mira, i zamolimo ga za mir srca i mir u svijetu.